

عنوان مقاله:

بررسی نظری مفهوم محله و بازتعریف آن با تاکید بر شرایط محله های شهری ایران

محل انتشار:

پژوهش های جغرافیای انسانی، دوره 42، شماره 2 (سال: 1389)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

مجید عبدالمی - دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه شهید بهشتی

جمیله توکلی نیا - استادیار گروه جغرافیا، دانشگاه شهید بهشتی

مظفر صرافی - استادیار گروه جغرافیا، دانشگاه شهید بهشتی

خلاصه مقاله:

در فرایند کنونی برنامه ریزی و مدیریت توسعه شهری، استفاده از راهبردهای مشارکتی و رویکرد برنامه ریزی از پایین به بالا به تدریج مورد اجماع نظر برنامه ریزان قرار گرفته است. تحقق این رویکرد، را به عنوان واحد پایه و محور « محله » نیازمند تعریف نظام تقسیمات فضایی خردتری است که می توان برنامه ریزی مشارکتی در عرصه همگانی در شهرها قلمداد کرد. این مقاله م ی کوشد با توجه به برداشت های گوناگون از محله، مبتنی بر دیدگاه های مختلف علمی و با تاکید بر زمینه های حقوقی و تاریخی در شهرهای ایران به اصول مشترک در تعریف محله دست یابد. مطالعه حاضر به لحاظ روش انجام « تحلیل برون ی » و « تحلیل درون ی » تحقیق براساس رویکرد کیفی، و تحلیل اسناد مطالعه به دو شیوه شد. یافته های این مطالعه نشان می دهد که محله مفهومی است که هر یک از حوزه های مختلف علمی بنا به زمینه های نظری خاص خود، به تعریف و کاربست آن پرداخته اند. دارا بودن مرز و محدوده مشخص، حس همبستگی و روابط متقابل میان ساکنان، هویت جمعی و اشتراک اهداف، یکپارچگی فضا و فعالیت، خودکفایی نسبی و جمعیت متناسب از مضامین مشترک در تعریف محله بوده است. بر مبنای ویژگی ها و معیارهای مورد انتظار، مفاهیم جمعیتی، زیرساختی، سیاسی، حسی، اجتماعی و محیطی به عنوان اصول پایه در تعریف محله محسوب می شود. مفهوم شناسی محله در شهرهای ایران نشان می دهد که در گذشته ویژگی ها و معیارهای قومی، مذهبی، نژادی و نظایر اینها، و در زمان حاضر اصول رسمی و قراردادی در تعریف مفهوم و تعیین حدود محله نقش تعیین کننده ای دارند. در مجموع محدوده فضایی یکپارچه، وجود مرزهای کالبدی مبتنی بر درک ذهنی و یا نشانه عینی، حس تعلق مکانی و همبستگی اجتماعی، امکان شناخت رو در رو و وجود تسهیلات و خدمات محلی از جمله نکاتی است که در مفهوم شناسی محله اهمیت می یابند.

کلمات کلیدی:

اجتماع، اجتماع محلی، جامعه، محلیت، محله.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1808027>

